

Franckesche Stiftungen zu Halle

Počet z wjry a z včenj y náboženstwj Křesťanského / neygasněgssjmu, a neymocněgssjmu, Řjmskému, Vherskému, a Českému eč. Králi, Ferdynandowi: od ...

[Ivančice], 1574

Sedmý Artikul

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228962)

Sedmý Pr

tykul.

o Dobrych skutcích / a *pay.*
životu Křesťanském. *42. eb*

Sedmé včj / *pay.*
Abby ti kterjž
skrže samu wj-
ru w Krysta
Gejisse, darmo

z milosti Boží, bezewšech skut
ků, osprawedlnění a Bohu mi-
li včínění gsau / gíž dobré skutky
Pánem Bohem přikázané čini-
li / wšickni, a každý z nich podle
stawu, řádu, wěku, a powolání
swěho, wnich aby hodně cho-
dili : Gakož tomu Pán včj, čka;
De

Rima. 3. c.
Galat. 2. d.
2 Tym. 1. b.
2yto. 3. b.

Mat. 28. d. Včte ge zachowáwati wššeko
což sem koli přikázal wám.

Ti pak dobří skutkové ne-
gsauť negacy činowé od těla a
frwe wymyslenj / neb ty Bůh
zapowjda : ale Duchem Bo-
žim oblašenj a přikázanj / E
nimž Bůh zawazuje / gichžto
prawidlo a mja, gest předně
Ezech. 20. c. Bůh w slovu swém / kdež dš;
W přikázanjch otcůw wassich
nechoďte / ani sandů gegich
ostrjheyte / ani modlami gegich
posstwrnjte sebe : Gát sem
Pán Bůh wás : w přikázanjch
mých choďte / a sandů mých o-
strjheyte y čiňte ge. A Pán dš;
Mat. 28. d. Včte ge což sem koli přikázal
wám. A tak tedy, neymjrněg-
šj prawidlo dobrých skutkůw
gest /

o Dobrých skutcích. 127

gest/ desatero Boží přikázání/
a láska, kteráž sřeze wjru spra-
wedlnost naprawo y nalewo,
k Bohu y k bližnjm koná: Če-
hož příklad gest neyswětější ži-
wot Krysta: oněmž sám dj;
Včtež se odemne/ neboť sem ga-
tichý a pokorný srdcem. Marc. ii. 8. A kdýž
včil osineru blahoslawenstwi/
zdaž gest tjm co gineho vřázati Mat. 5. 48
chtěl, než gaký má žiwot býti
prawých synůw Božjch/ a kre-
stj gšau skutkowé Pánem Bo-
hem přikázání. Podle toho
tedy, welmi pilně a snažně včj/
žnati rozděl mezy skutky lidský
mi, od nich wymyslenými, a v-
stawenými/ a mezy skutky Bo-
hem přikázanými. Skutko-
wé Bohem přikázání, nemagi-
ni

nikoli opauštjini býti / pro žá-
dné skutky lidmi vstavené a při-
kázané. Nebo Pán Krystus
ty kteřížby ginať čimili / tresce
témuto slovy, řka; Proč wy pře-
stupujete přikázání Boží pro-
vstanowenij wáссе. A niže; Na-
darmoť mne ctj / včice včenj,
genž sau přikázání lidská. Ale
skutkové lidmi přikázání, by se
gaktoli dobří zdáli, nemagj ni-
koli w tak weliké wážnosti bý-
ti / gako Bohem přikázání a v-
stanowenij: ano negsauli z wj-
ry / owšsem byliliby proti wšre,
gsau nehodni a ohawni / gako
kryna před obličejem Božim.
Wšickni pak dobří skutko-
wé děl se; Geden, na obecně
wšsem prawým Křesťanům
po-

Mat. 15. a.

Mat. 15. 6.

Mar. 7. 6.

Izaiáš. 29.

Izaiáš 1 d.
64. 6.

o Dobrých skutcích. 129

powinné / podle gediné wíry, a
wšech obecného spasení. Dru-
hé, na obvláštň / podle stawů
wěků, powolání. Gaťož Duch
swatý pilně včj, † kněží, † pány,
† lid obecný, † otce, matky, man-
žely, † swobodné / zwláštňm
powinnostem / a dobrým sku-
tkům.

† 1 Tym. 3. a.
2 Tym. 2. d.
† 1 Tim. 1. a.
† 1 Efez. 6. a.
† Rima. 13. a.
† 1 petr. 2. c.
† 1 Rm. 12. c.
† 1 Efez. 6. a.
5. c.
† 1 petr. 3. a.
† 1 Kor. 7. b.

Dále pilně včj při dobrých
skutcích znáti / Gať a wčem se
libj Pánu Bohu dobrj skutko-
wé. Ne w giněmě se pať libj/
než w samém gměnu Pána Ge-
zuzkrysta / w němžto samém ma-
gi, podle včení Aposstola swa-
teho Pawla, k sláwě Boží čine-
ni býti : Wšecť o cožkoli (pry)
činite, w slowu nebo w skutku /
wšecť o činite, we gměnu Pána

Kolo. 3. 5.
1 Kory. 10. 31

J i. Ge

130 Artykul VII.

Jan. 15. a.

Geziſſe. A ſám Pán dj; Bezemne nemůžete nic vćiniti/t. Bo hu wzácně a ſobě odplatitedlně

We gměnu pať Krysta Pána ěiniti dobré skutky / geſt ěiniti ge v wjře žiwě w něho / gž gſine oſprawedlnění: a w láſce, kteráž ſtrže Duchu ſwateho rozlita geſt wſedcých naſſich/t. aby Bůh náſ milował / a my zaſſe Pána Boha a bližnj ſwě. Ueb Duch ſwaty ſrdce těch kte řiž gſau oſprawedlnění hybe, poſwěcugey zapaluget do dobrým skutkům. Gaťoť Pán dj; W wáſ bude. A, A poſtoł; Po mazánj Boží vćj wáſ. Ueb to dvě, wjra gmenowitě a lá ſka geſt ſtudnice a prawidlo wſſech ctnoſtj a dobrých skut kůw

Jan. 14. b.
1 Jan. 2. d.

o Dobrých skutcích. 131

křiw. Gakož Apostol d; 1 Tym. 1. 5.
Konec přikázání, gest lásky a z
srdce čistého, a z svědomí dobrého,
a z wíry neosfemetné. A o-
pět; Bez wíry nemožné gest lhibi Židm. 11. 6.
ti se Bohu. A bez lásky nic plat-
no není. 1 Kor. 13. 4.

Potom včj / Proč a w ga-
kém vmysle mají dobří skutko-
vé činěni býti. Je ne proto aby
lidé skrze ně ospravedlněni, ne-
bo spaseni a odpustěni hříchů
docházeti měli: Nebo Pán Lukáš. 17. 4.
Křystus d; Když učiníte wse-
ckó což wám přikázáno / rcete,
Služebnícy neuziteční gsine.
A swatý Pawel; Ne z skutků Řytorů. 3. 6.
spravedlnosti, kterých bychom Řiman. 3. 20.
my činili. A Dawid; Newchá- Galat. 2. 16.
zey Pane w saud, s služebním Šalm. 143.
I ij. twým

twým/ neboť nebude sprawa
dlíw učiněn před obličejem
twým wsselily živy. Ale wj ge
činiti proto: Nleyprwé, aby gi
mi swau wjru prokazowali / a
po nich že sau prawj Křesťané,
totiž, wčástnicy a následowni-
cy Pána Krysta, poznáni byli.

Łut. 6. f.

Otom Pán dj; Každý strom
po swém wlastním owocy bý-
wá poznán. Gsaut dobřj skut-
kowé, gista swědectwj, zname-
nj a průwodowé wjry žiwé /
wnitř w člověku se křygicy /
ano owoce gegj prawé a Bo-
hu milé: Žiw gest we mně Kry-

Galat. 2. b.

stus dj swaty Pawel. Že pať
nynj žiw sem w těle / w wjře Sy-
na Božjho žiw sem. Nemůž
to gisté ginať býti / než gaťož
hřich

o Dobrých skutcích. 133

hřích plodí smrt / tak wijra, a ^{Riman. 7. 8.}
z něj osprawedlnění, plodí život
wnitř w duchu / a zewnitř w
skutcích lásky.

Potom, proto magj činění
byti dobrj skutkové / aby Kře-
stáné w swém wywolenj a po-
wołanj se utwřizowali a wzde-
láwali / a w něm bez hřichů sine-
tedlných zachováni byli : ga-
lož tomu učil swatý Petr řka;
Bratři, snažte se nato, abyssite ^{2 petr. 1. 6.}
pewně wásse powołanj y wy-
wolenj učinili. A wyssě ; Nato
wy wssěctu snažnost swau wy-
naložice, prokazujte v wijře wa-
šj moc, a w mocy vmění / w v-
mění pak středomst, a w střed-
mosti trpěliwost / a wtrpěliwo-
sti pobožnost / w pobožnosti
I iij. pak

pak bratrstwa milowánj / a w
milowánj bratrstwa lásku.

Ty zagisté wěcy když budai
přítomné, a při wás rozhogně-
né / ne prázdne ani ne užitečné
postavj wás w známosti Pá-
na nasseho Gezu Krista. A
tuž zgewně swatý Petr vka-
zuge / že magj dobřj skutkové
činěni býti proto, aby přito-
mná milost wjry a dobrého
swědomj potracena neb zprz-
něna nebyla / ale zachowána.

Audro. 1. a. Neb Duch swatý odnássi se
od myšlenj přewrácených: a
Mat. 12. 8. duch zly zasse se nawracuge
Łuk. 11. 8. do domu prázdneho. A kdož
potratj neb zprzmnj dobré swě-
domj / co muž wzácně Bohu či-
niti: gať se modliti. Tež y pro
to;

O Dobrých skutcích 135

to, Abychom raděgi w té milo-
sti prospjwali a rostli / težce pá-
nu hřivnami svěřenými : o-
čemž swatý Pawel dī; ^{2 Kor. 3. 8.} My
wsickni odkrytau twář sláwu
Páně gačošto wzrcadle spatrū
gice, wtyž obraz proměneni bý-
wáme od sláwy w sláwu: totiž
patřice na Krysta / genž sláva
a obraz Otce gest / hledjme se
mu připodobňowati skrze Du-
cha swatého. K tomu nás rozpa-
lugjcyho, až ten obraz y doko-
nan bude skrze blahoslawené
wzkřissenj. Také proto činěni
byti magj; Aby odměn zaslibe-
ných, časného y věčného žiwo-
ta, došli: očemž Pissma swa-
tá široce wyprawugi : a aby
w ty odpłaty, v wjře Krysta.
I iij. Páz

a petr. 1. c.

Pána, hogný wchod měli / a
 zwláště v wěčné králowstwj.
 Očemž swatý Petr předkládá
 řka; To činíce nepadnete nikdy
 takž zagistě hogné spůsobeno
 wám bude wgitj k wěčnému
 králowstwj Pána nasseho a
 spasýtele Gezukrysta. Zwláště
 pak škrze skutky milosrdné, blíž
 ním poslužitedlné, a k wzdělanj
 gegich potřebné : gačo, almuž
 ny/nemocných nawššewowa
 nj, gim slauženj / sproštných vše
 nj, rady dání / odpusštěnj / y gi
 né, kterjž zaslibené milosti a od
 platy magj. Očemž Pán Kry
 stus dj; Buďte milosrdnj / gačo
 y Otec wáš milosrdný gest.
 Odpausštěgte / a budeť wám
 odpusštěno : Dawegte a budeť
 wám

Lukáš. 6. c.

o Dobrých skutcích. 137

wám dáno. A ginde dj; Pro^{Lut. 12. 13.}
dáwegte statky wásse / a dáwey
te almužnu: děleyte sobě py
tlíky kterjž newetssęgi / poklad
kterýž nehyne w nebesých.

Item; Když činjs hody powo^{Lut. 14. 1.}
ley chudých, chromých, kul
hawých, slepých: a blahosla
wený budeš. Neboť nemagi
odkudby odplatili tobě: ale bu
deť odplaceno při wztrissenj
sprawedliwých. A opět; La^{Mat. 23. 1.}
cen, žizniw, host, nah, nemocen,
wěznem byl sem a při wšem
poslaužiliste mi: amen prawjm
wám / cožste koli činili gedno
mu z bratrj těchto mých ney
menssich, mně ste učinili. Po^{to 13. 1.}
tež požehnani Otce mého / wlá
dněte králowstwjm wám při
I v. pra

praweným od ustanowenij swě-
ta.

Štotoho známé a zře-
tedlné gest/ že skutkové v wjře
činěnj lhbj se Bohu/ a magj swau
odplatu hognau w tomto y w
budaucym žiwotě.

Naposledy znáti včj. Že žádný
těch skutkůw a Božjch přikáza-
nj/ nemůže dokonale vyplniti/
aniž kdo přimich bez nedostatku
a hřichu může nalezen býti: Ga-
lož psáno gest; Uenjt člověka
sprawedliwého na zemi/ gestto
by čine dobře, přitom také ne-
hřesil. Pro kteraužto přj-
činu každý dokonalosti své w
Krysta Gejisti, z milosti a zá-
sluhy geho, hledati a požjwati
má/ skrze wjru a osprawedlnō-
wánj geho / chceli aby mu nic
ne

Geleg. 7. c.

z Král. 8. c.

z Paral. 6. f.

1. Jan. 1. d.

o Dobrých skutcích. 139
nebylo k ztracení: Nebo sám
Kristus gest dokonání a pl-
nost Zákona/život a spravedl-
nost. A kteřížkoli věrau geg-
přijímají, a cele se na něj spau-
stějí / vsiďni hříchové ge-
gich we krvi geho smývání
bývají/tať aby se již více ne-
báli ztracení: neb psáno gest; Řiman. 8. 4.
Neníť již žádného potupení
těm kteříž sau w Kristu Gej-
sí/ nechodícím podle těla/ ale
podle Ducha: neb gest gim Koryn. 2. 2.
Kristus učiněn moudrost od
Boha y spravedlnost y posvě-
cení, y vykupení.

Šimů Prty
kul.

o. 67. a